

E. M. BARD

TESTIRAJTE SVOJO MAČKO
MAČJI IQ TEST

Ilustrirala: Alenka Vuk

Je vaša mačka prikrita genialka?

DEBORA
Ljubljana

E. M. Bard

TESTIRAJTE SVOJO MAČKO

Mačji IQ test. Je vaša mačka prikrita genialka?

Ilustrirala: Alenka Vuk

Prevedel: Janislav Peter Tacol

© E. M. Bard 1982, za besedilo

© 2008 DEBORA, za izdajo v slovenskem jeziku

Prevod dela TEST YOUR CAT. THE CAT IQ TEST. Is Your Cat an Undiscovered Genius?, HarperCollinsPublishers, London, 2005

Prva izdaja z naslovom *The Cat Intelligence Test*, 1982, Angus & Robbertson ponatisnjena enajstkrt.

Ureditev in spremna beseda: Janislav Peter Tacol Lektoriral: Matej Horzelenberg

Založila in izdala: DEBORA, Ljubljana

Grafična priprava in oblikovanje:

Tisk in vezava: SCHWARZ, Ljubljana

DEBORA, Ljubljana (Andreja Kamin)

Ljubljana, 2008

Fotografija na naslovnici: iStockphoto

1. natis, 1. izdaja

Vse pravice, še posebno pravici do razmnoževanja in prevajanja, so pridržane. Noben del te knjige se brez pisnega dovoljenja založbe (lastnice avtorskih pravic za slovensko izdajo) ne glede na odločitev avtorjev izvirnika ne sme v nobeni obliki reproducirati (s fotokopiranjem, z mikrofilmanjem ali drugim postopkom) ali z uporabo elektronskih sistemov predelovati, kopirati, tiskati, razmnožiti ali razširjati. Brez pisnega dovoljenja založbe (lastnice avtorskih pravic za slovensko izdajo) je prepovedano javno objavljati knjige ali njenih delov, distribuiranje in dajanje v najem.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

636.8:591.51

BARD, E. M.

Testirajte svojo mačko : mačji IQ test : je vaša mačka prikrita genialka? / E. M. Bard ; [prevedel, spremna beseda Janislav Peter Tacol ; ilustrirala Alenka Vuk]. - 1. izd., 1. natis. - Ljubljana : Debora, 2008

Prevedeno po: Test your cat; izv. nasl.: Cat intelligence test

ISBN 978-961-6525-55-8

242771456

Spletna knjigarna:

www.debora.si

Psi-in-muci-hiatrična
svetovalnica na:

www.psi-ha.si

Vsebina

- 5 Spremna beseda
- 7 Uvod
- 15 Oddelek A
MAČJI OPAZOVALNI TEST
- 67 Oddelek B
MAČJI ZMOGLJIVOSTNI TEST
- 87 Oddelek C
DODATNE TOČKE (BONUS)
- 101 Oddelek D
ODBITEK TOČK
- 115 Točkovanje mačjega IQ testa
- 116 Klasifikacijska tabela mačjega IQ testa
- 117 Analiza zmogljivosti vaše mačje ljubljence
- 120 Kako izboljšati IQ vaše mačke
- 122 Primerjalne ocene glede na starost, spol in pasmo
- 127 Ocenjevalna kartica

Spremna beseda

“Obstaja dvojje sredstev za rešitev bridkosti življenja:
glasba in mačke.” ALBERT SCHWEITZER¹

Mačke (*Felis catus*) veljajo za zelo misteriozne živalce. Večkrat se sprašujemo, kaj vse se skriva za tem kosmatim obrazom in kako je videti svet z mačjega vidika. Ali je z njimi sploh možno vzpostaviti in ohranjati ljubeč, zadovoljiv in prijateljski odnos? Ali je možno vplivati na njihovo obnašanje? Ali mačke imajo čustva? Kaj pa osebnost? Po mnenju psiholoških strokovnjakov za mačke, med katerimi je eden najbolj znanih dr. Nicholas H. Dodman (avtor knjige *Muc, ki je mijavkal na pomoč*, Debora, 2008), so mačke čustvena bitja, vendar je obseg njihovih čustev mnogo manjši kot pri človeku, njihov odziv na dražljaje v okolju pa drugačen od človeškega, kljub temu pa mnogo njihovih dejanj kaže izrazite znake čustev. Z raziskavami so tudi dokazali, da skupek nekaterih lastnosti tvori mačjo osebnost. Njena osebnost ni le domislek ali projekcija lastnikove osebnosti, kot mislijo nekateri ljudje.

Kdor pravi, da mačke nimajo popolnoma nobenih čustev, dela to raje zato, da bi opravičil svoje ravnanje z živalmi, kot

---

¹ Albert Schweitzer (1875–1965), svetovno znani teolog, glasbenik, filozof, zdravnik, humanist. Nobelov nagrajenec za mir leta 1952. (‘Spoštovanje življenja je najvišji zakon živega’)

pa zato, da bi jih resnično razumel. Po mnenju psihologov je bolje, če ljudje poskušamo razumeti, kako mačke zaznavajo svet, in prilagodimo naše vedenje tako, da bomo čim boljše zadovoljili njihove telesne in duševne potrebe, kot pa da jim pripisujemo popolnoma človeška čustva. Najboljši odnos s svojo mačko vzpostavimo takrat, ko ji priznamo in spoštujemo njeno samostojnost, neodvisnost.

Pričujoči inteligenčni test za mačke avtorice E. M. Bard, ki je v Veliki Britaniji izšel že v enajstih ponatisih, poleg tega pa še v številnih državah sveta, imamo končno pred sabo tudi Slovenci. Ob tem moramo povedati, da inteligence živali ne smemo primerjati s človeško, zato je tudi ta inteligenčni test za mačke prilagojen njihovim telesnim in vedenjskim zmožnostim. Govorimo, da je mačka nekaj naredila instinktivno, beseda 'inteligentno' pa nam gre kar težko z jezika.

Želimo vam, da bi se s testiranjem inteligence vaše mačke kar najbolj zabavali (čeprav gre za resen test), ob tem pa morebitne ugotovitve o tem, na katerih področjih vaši mački morda malo bolj škriplje, s pridom uporabili pri prihodnjem učenju in vzgajanju vaše ljubljenske. V ta namen vam bodo zagotovo prišle prav poleg naše že omenjene knjige *Muc, ki je mijavkal na pomoč. Psihologija mačk* tudi naše prihodnje knjige s področja psihologije mačk. Seveda pa vas vabimo, da obiskujete tudi našo spletno stran www.psi-ha.si in sodelujete v **Psi-in-muci-hiatrični svetovalnici**.

Janislav Peter Tacol, urednik slovenske izdaje

Uvod

Kdor je že kdaj imel mačko², je bil zagotovo že večkrat začuden nad prirojenimi talenti in razumnostjo te ljubke domače živalce. Včasih se zdi, kakor da mačke in mačkice naravnost želijo zabavati svoje lastnike s premetenimi, bistrournimi triki in nenavadnim obnašanjem. Na drugi strani pa je svoje glavo in pogosto neukrotljivo vedênje pomemben del njihovega intelektualnega razvoja.

Mačke razvijajo svoje učne in razumske sposobnosti glede na okolje, izkušnje, starost in življenjske pogoje. Vaša ljubljenska³ morda živi v pogojih, ki jo delajo nervozno ali zbečgano, razburjeno. Lahko pa da živi v pogojih, zaradi katerih je sproščena in lenobna. Včasih, kadar so mačke vznemirjene, poskušajo zbežati ali se skriti. Včasih, če jih kar koli muči, se bodo poskušale boriti ali pa to pretentano preseči. Način, kako se vaša ljubljenska odziva na svoje življenjske pogoje, kaže na njene učne in razumske sposobnosti – ali, enostavno rečeno, na njeno inteligenco.

Z mačjim inteligenčnim testom merimo celoten intelektualni razvoj svoje mačke. Naslednja štiri področja razvoja, če

---

² Z besedo 'mačka' v tej knjigi označujemo predstavnika obeh spolov (maček in mačka).

³ Ženski spol uporabljamo, ker mislimo na živalco oz. na mačko ne glede na spol, op. prev.

jih opazujemo skupaj, sestavljajo inteligenco vaše mačke:

1. Veščine usklajenosti (koordinacije)

Zajema uporabo majhnih in velikih mišic, način gibanja, ravnotežje, kretnje, refleksna dejanja, občutljivost (senzitivnost) telesa in nadzor nad njim ter prednost uporabe ene strani telesa pred drugo.

2. Veščine sporazumevanja (komunikacije)

To področje mačjega razvoja obravnava sposobnost vaše ljubljence, da vzbuja razumevanje ali da doseže pozornost. Mačke so zmožne pritegniti pozornost tako z uporabo svojega glasu kot z uporabo svojega telesa. Komunikacijske veščine, ki se ocenjujejo v tem testu, vključujejo višino in jakost glasu ter sposobnosti vaše mačke za razumevanje smeri.

3. Sposobnost razumevanja

To je nemara najzahtevnejše področje ocenjevanja. Obsega testiranje, kako vaša mačka rešuje različne probleme, s katerimi se spopada, in kako se prilagaja svoji okolici. Ocenjuje se tudi urnost vaše mačke ter njena zbranost in odzivnost v nevarnih situacijah.

4. Družbeno (socialno) vedenje

Vključuje široko paleto osebnih in socialnih izkušenj, ki jih je razvila vaša mačka in jih tudi uporablja. Narava odnosa vaše mačke do vas, do drugih ljudi in živali je pomemben kazalnik njene celotne inteligence.

Mačji IQ test je razdeljen na pet delov, trije od njih zadevajo poslušnost vaše mačke v številnih običajnih, vsakdanjih situacijah. Ko boste vašo mačko znova in znova pozorno opazovali v omenjenih situacijah, boste ocenili, kako se vede, in pri tem upoštevali način ocenjevanja, ki je predviden v posameznem delu testa oziroma na ocenjevalni kartici na strani 127.

Oddelek B mačjega inteligenčnega testa je t. i. **vodilni test**. Za ta oddelek morate z vašo mačko izvesti določene aktivnosti in oceniti njene odgovore. Ker mora mačka pri testiranju aktivno sodelovati, je zelo pomembno, da ji določite specifične testne postavke, ki so navedene v navodilih za izvedbo tega dela testa. Videli boste, da so te postavke običajni, vsakdanji predmeti. Poleg omenjenega je pomembno vedeti, da lahko svojo ljubljenko testirate v tem oddelku IQ testa samo takrat, kadar je mirna in pripravljena sodelovati.

(Seveda lahko testiranje kadar koli prekinete in z njim nadaljujete pozneje.)

Mačji inteligenčni test lahko opravljajo vse mačke ali mačkice. Priporočljivo pa je, da so živalce ob testiranju stare najmanj osem tednov. Testiranje lahko opravljajo večkrat, vendar velja priporočilo, da je med dvema testiranjema vsaj en dan odmora, s čimer se lahko izognemo praktičnemu učinku, ki je pogost pri ponovitvah testnih situacij. Potrebno je tudi zelo pazljivo vodenje testiranja zato, da bi dosegli dobro oceno intelektualnih sposobnosti živalce. Nikakor pa ne učite svoje mačke pravih odgovorov. Namen teh inteligenčnih testiranj je opazovati in zabeležiti vse načine in lastnosti, ki jih je vaša živalca zmožna za to, da se lahko prilagodi svojemu življenjskemu okolju. Celotno inteligenčno raven vaše ljubljenske boste lahko ugotovili tako, da boste za presojo njenih učnih in inteligenčnih izkušenj uporabili nekaj od glavnih razvojnih področij, ki jih zajema inteligenčni test. Pred začetkom samega testiranja z mačko ne vadite.

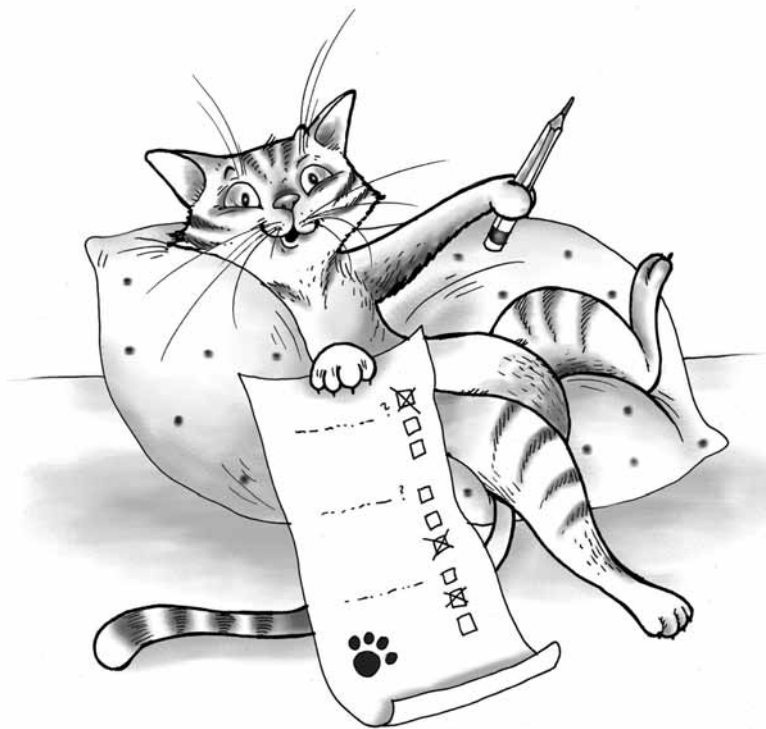
Kadar želite testirati mačko, ki ima kakšno poškodbo ali pomanjkljivost, se morate na to posebej skrbno pripraviti. Če ima vaša ljubljenska težave z vidom ali sluhom, ji podelite

točke za naloge, ki se jih ne more lotiti zaradi svoje učne nezmožnosti. Kar zadeva njeno telesno nezmožnost, ravnajte enako.

Potem ko boste opravili vsa testiranja in prisodili vaši mački končno oceno, boste lahko primerjali njeno oceno z oceno drugih mačk na splošno, ali pa z oceno mačke, ki je enake pasme, spola ali starosti. Upoštevajte, seveda, da je inteligenca samo en del edinstvene osebnosti vaše mačke. Nekateri čudoviti živalci bodo morda na tem testu slabo ocenjeni zaradi svojih omejenih izkušenj ali iz drugih razlogov.

V tej knjigi boste našli tudi določene nasvete za izboljšanje inteligence in družabnosti vaše mačke.

Ste že pripravljeni, da lahko začnete s testiranjem?

IQ TEST ZA MAČKO

Oddelek A:

MAČJI OPAZOVALNI TEST

Navodila

Pazljivo preberite vsako od vprašanj. Ocenite svojo ljubljenco v skladu s spodaj navedeno ocenjevalno lestvico. Preden začnete mačko ocenjevati, jo nekaj časa opazujte v različnih situacijah in v različnih časovnih obdobjih. To bo vplivalo na to, da bodo vaše ocene bolj natančne.

Ocenjevalna lestvica

Lestvica ocen, ki jih boste lahko pripisali, ko boste ocenjevali obnašanje vaše ljubljence, je naslednja:

Kategorija	Število točk
Nikoli	1
Včasih	2
Pogosto	3
Večinoma	4
Vselej	5

Zapisovanje ocen

Vrišite kljukico v okvirček, za katerega ste se odločili. Število točk, ki pripada temu prostorčku, vpišite na prostor za doseženo oceno ali na ocenjevalni karton, ki je natisnjen na strani 127. Tam boste na koncu testiranja vpisali število točk, ki jih bo vaša ljubljenska dosegla za vsako vprašanje.

Ocenjevanje

Na koncu Oddelka A vpišite skupno število vseh doseženih točk vaše ljubljence.

1

Vaša ljubljenska jé ali prosi za hrano po točno določenem urniku (npr. željo po hrani napove v točno določenih terminih in jé vsak dan približno v istem času).

Nikoli	☐	1 točka
Včasih	☐	2 točki
Pogosto	☐	3 točke
Večinoma	☐	4 točke
Vselej	☐	5 točk

ŠTEVILO TOČK: _____

2

Vaša ljubljenska uživa v različnih vrstah hrane (npr. tako v mačji hrani kot v hrani za ljudi).

Nikoli	☐	1 točka
Včasih	☐	2 točki
Pogosto	☐	3 točke
Večinoma	☐	4 točke
Vselej	☐	5 točk

ŠTEVILO TOČK: _____

3

Na svoj način pokaže nezadovoljstvo nad hrano, ki jo je dobila (npr. prevrne posodo s hrano ali vanjo shrani odpadke).

Nikoli	☐	1 točka
Včasih	☐	2 točki
Pogosto	☐	3 točke
Večinoma	☐	4 točke
Vselej	☐	5 točk

ŠTEVILO TOČK: _____

